

NIVON

Nieuwsbrief april 2026

in deze editie onder meer ...

- **Mogelijkheden en beperkingen van Chat GPT**
- **Koffie-ochtenden bij het Humanistisch Verbond**
- **Themaweekend "Armoedebestrijding vroeger en nu"**

NiVon = GrAs

Afdelingsblad Nivon afdeling Groningen-Assen

Bestuursinformatie

We kregen van Hub van Wersch, secretaris van het landelijk Nivon bestuur een bericht over het gebruik van Chat GPT bij het maken van onze berichten en presentaties. Omdat veel van onze vrijwilligers dat wel eens doen delen we deze informatie graag met jullie.

Technologische ontwikkelingen kennen tegenwoordig een duizelingwekkende vaart. Met behulp van AI zijn op allerlei terreinen mogelijkheden ontstaan waaraan vroeger niet eens werd gedacht. Eén van die ontwikkelingen betreft het gebruik van Chat GPT bij het schrijven van teksten van allerlei soort: adviezen, cv's, scripties, artikelen voor kranten of clubbladen, toekomstvisies enz. De door Chat GPT geproduceerde teksten worden steeds beter, maar zijn niet foutloos en vaak geschreven vanuit een bepaald en onbepaald maatschappelijk belang. In een aantal gevallen zelfs geheel verzonnen (de zogenoemde 'hallucinaties') en vaak ook afgestemd op de wensen van de vragensteller (daar kun je expliciet om vragen). Dat ondermijnt de objectiviteit van de geproduceerde teksten.

De databestanden waarvan Chat GPT gebruik maakt en de daardoor ontstane mogelijkheden zijn echter zo groot en overtuigend dat je al snel in de verleiding komt te leunen op wat deze techniek jou aanreikt. Het is goed te bedenken dat Chat GPT bij het gebruik van databestanden de auteursrechten schendt van iedereen die zonder het te weten bijdragen leverde aan die bestanden. In die zin is het gebruik van Chat GPT voor het schrijven van teksten een nieuwe vorm van plagiaat (ook al is de oorspronkelijke bron van de teksten aan de gebruiker onbekend).

Gelet op het niet-objectieve karakter van Chat GPT en rekening houdend met de feilbaarheid van de teksten moet duidelijk zijn wat de inbreng is van de schrijver van een stuk. Controle op sleutelbeweringen in een tekst – in feite: op alle tekst, inclusief bronvermeldingen – blijft de verantwoordelijkheid van degene die zijn naam noemt als schrijver van een tekst. Alle fouten, vergissingen of suggesties komen voor zijn rekening. Enkel vermelden dat bij het schrijven gebruik is gemaakt van Chat GPT is niet voldoende en ontslaat de schrijver niet van zijn eigen verantwoordelijkheid.

Koffieochtenden

Elke dinsdagochtend tussen 10 en 12 uur is er een koffieochtend in het pand van het Humanistisch Verbond, W.A. Scholtenstraat 2, Groningen.

Deze ochtend wordt georganiseerd door het Humanistisch Verbond ([https://groningen.humanistischverbond.nl](https:// groningen.humanistischverbond.nl)) in samenwerking met de Nivon afdeling Groningen Assen. Vrije inloop en de koffie is gratis.

Je kunt er terecht voor een goed gesprek, met een vraag of gewoon een ontmoeting met je medemens. De bijeenkomst wordt gemiddeld bezocht door 10 personen.

De locatie is goed bereikbaar per fiets, met het openbaar vervoer (Halte UMCG Noord, Groningen, de lijnen 1, 2, 3, 4, 10 en 171). Voor automobilisten: de parkeergarage Boterdiep.

Kom eens langs, de koffie/thee staat klaar!

Activiteiten van de werkgroep Scholing en Vorming

De leden van de werkgroep zijn Jan Kalter, Nienke Wensveen en Ed Schut. Interesse in deelname? Mail de werkgroep via hun e-mailadres: nivon.klimaat@gmail.com

Themaweekend "Armoedebestrijding vroeger en nu"

Tweehonderd jaar geleden werd in Zuidwest Drenthe een bijzonder experiment tegen armoede opgezet: de Maatschappij van Weldadigheid, geïnitieerd door Johannes van den Bosch. Arme gezinnen uit de grote steden werden geholpen bij het opbouwen van een nieuw bestaan als boer. Tot dan toe was armenzorg vooral een vorm van kerkelijke liefdadigheid; de overheid voelde zich niet verantwoordelijk. Het experiment van Van den Bosch bleek uiteindelijk geen succes.

Armoede was niet alleen een probleem voor de armen zelf, maar ook een bron van zorg voor de welgestelden. Rond 1848 was de angst voor oproer groter dan ooit. Niet voor niets opende het Communistisch Manifest van Marx en Engels met de beroemde zin: "Een spook waart door Europa." Thorbecke zag de ernst van de situatie en nam in de Grondwet van 1848 een bepaling op die voorzag in een armenwet. Daarmee wilde hij een einde maken aan de willekeur en het paternalisme van de kerkelijke armenzorg.

Kort daarna viel zijn kabinet en kwam er een regering die werd gedomineerd door conservatieve christelijke politici. In 1854 presenteerden zij een Armenwet waarin stond dat "de uitoefening van de liefdadigheid moet worden overgelaten aan de Kerk...". De overheid mocht pas ingrijpen wanneer "de arme van geen andere zijde geholpen" werd.

Aan het begin van de 20ste eeuw kwam de eerste sociale verzekeringswet (de Ongevallenwet), gevolgd door de werkloosheidsverzekering tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Na de Tweede Wereldoorlog ontstond de verzorgingsstaat. In 1947 werd financiële steun voor ouderen ingevoerd, die in 1957 werd omgezet in de Algemene Ouderdomswet. In 1965 volgde de Algemene Bijstandswet. Vanaf dat moment werd armoedebestrijding officieel een taak van de overheid.

Armoede in de Veenkoloniën in het Interbellum

Vanaf 2004 onderging het stelsel tal van wijzigingen. Fraudebestrijding kreeg een steeds prominentere plaats in de uitvoering van sociale wetten. De strikte toepassing van regels en het harde terugvorderingsbeleid leidden uiteindelijk tot de toeslagenaffaire.

Ondanks de sociale zekerheid leven vandaag de dag in Nederland nog altijd honderdduizenden mensen in armoede. In verschillende perifere regio's wordt armoede zelfs van generatie op generatie doorgegeven. Dit geldt onder meer voor de Gronings Drentse Veenkoloniën. De Rijksuniversiteit Groningen deed onlangs onderzoek naar manieren om deze "intergenerationele armoede" terug te dringen.

Programma

Vrijdag:

lezing over de opbouw van de naoorlogse verzorgingsstaat

Zaterdag:

fietstocht van circa 35 kilometer door het gebied waar de boerderijtjes van de Maatschappij van Weldadigheid nog altijd zichtbaar zijn. We bezoeken bovendien museum De Proefkolonie in Frederiksoord.

Zondag:

lezing over de bestrijding van intergenerationele armoede in de Veenkoloniën.

Datum

Vrijdagavond 6 november tot zondagmiddag 8 november 2026

Locatie

Natuurvriendenhuis Het Hunehuis bij Darp (Havelte)

Kosten

- Programma + overnachtingen: €80 per persoon voor een standaard kamer (niet-leden €120), kamer met douche en toilet toeslag €22 (beperkt beschikbaar)
- Maaltijden: zelfverzorging

Info en aanmelden

Nivon Scholing en Vorming, Nienke Wensveen, mail: nivon.klimaat@gmail.com

Seizoensmaaltijden georganiseerd door "Aan Tafel!"

We hebben zondag 31 mei in Nivonhuis de Hondsrug onze voorjaarsmaaltijd die in het teken staat van asperges. Vanaf half één inloop en om één uur aan tafel; contant afrekenen bij binnenkomst € 10,-.

De zomermaaltijd in Lettelbert is op zondag 30 augustus en de herfst vieren wij weer in Nivonhuis de Hondsrug op zondag 8 november, daarover later meer.

Wacht niet te lang met aanmelden want vaak zijn deze gezellige zondagen zo vol! Geef je op voor de mei maaltijd voor 26 mei: grasaantafel@nivon.nl

Wandelgroepen

Middagwandelgroep

Deze wandelgroep loopt gemiddeld een rondwandeling van 8 à 10 km op de eerste donderdag van de maand. In de zomermaanden, juli en augustus, organiseer ik de wandeling niet zelf, maar één van de andere groepsleden. De data voor de rest van het jaar zijn: 7 mei, 4 juni, 3 september, 1 oktober, 5 november en 3 december. Aanmelden bij; japke@home.nl

LAW groep

Vanaf dit jaar vinden de wandelingen plaats op vrijdagen omdat het openbaar vervoer dan minder een probleem is. De data voor de rest van het jaar zijn: 15 mei, 19 juni, 18 september, 16 oktober, 20 november en 18 december. Aanmelden bij : japke@home.nl

Naast wandelingen op de derde vrijdag van de maand, organiseert de LAW-groep ook een wandeling tijdens de Paasdagen. Met de ochtendboot vanuit Lauwersoog naar Schiermonnikoog en met de middagboot weer terug. Dit jaar hebben we de route via de westkant van het eiland gekozen. Voordeel hiervan is dat je alleen over paden voor wandelaars en heel veel strand loopt en geen last hebt van fietsers. Lekker uitgewaaid kwamen we weer thuis.

Leesgroepen

Onze afdeling heeft twee leesgroepen in Groningen, een middaggroep en een avondgroep. De groepen worden begeleid door Elsbeth Willemse. Elsbeth is lerares Nederlands in het middelbaar onderwijs. We lezen alleen boeken die tot de Nederlandse literatuur worden gerekend, maar wel uit verschillende literaire perioden. De boeken worden in samenspraak vastgesteld. Elsbeth vraagt ons per bijeenkomst wat wij van het boek vonden en geeft dan een literaire toelichting. Er wordt geen voorkennis verondersteld. De leesgroepen zijn voor iedereen leuk. We lezen vier (Avondleesgroep) of zes boeken per jaar (Middagleesgroep). In de zomer komen we niet bij elkaar.

Middagleesgroep.

Kosten € 18,75 per half jaar. Aanmelden bij Thea Uiterwijk, tel: 050-5343062, email: leesgroepgras@hotmail.com. We komen om 16.00 uur bij elkaar in het PvdA-gebouw aan de Haddingestraat 10. De middagleesgroep is op volle sterkte; eventuele nieuwe leden kunnen op de wachtlijst gezet worden.

Avondleesgroep.

Bij de avondleesgroep is momenteel plaats voor enkele nieuwe leden, jong/oud, van allerlei kunne De avonden worden begeleid door Elsbeth Willemse, lerares Nederlands. We lezen Nederlandse literatuur, en bepalen in

onderling overleg wat we gaan lezen. De besprekingen zijn dan bij iemand thuis, ook weer in overleg. Contactpersoon voor onze groep is Geert Emmens: avondleesgroep.gras@nivon.nl

Lees je graag en wil je samen praten over wat je las, wat het met je deed en waarom je het mooi/bijzonder/of juist niks vond: meld je dan aan bij Geert.

Nivon Repaircafé Assen

Repair Café Assen houdt haar zittingsdagen in Kloosterveen in het MFA (Multi Functionele Activiteitencentrum) naast Concept Anders, Kloosterveste, Assen.

Onze zittingsdagen zijn meestal op de 1e zaterdag van de maand van 10:00 – 16:00 uur. Inbreng is mogelijk tot uiterlijk 15:30 maar afhankelijk van de te verwachten reparatieduur raden we aan eerder te komen. Zomerstop in augustus en 12 december in plaats van 5 december.

Bekende en ook nieuwe klanten weten ons te vinden voor reparaties aan bijvoorbeeld lampen, cd-spelers, gereedschappen (ook voor de tuin) naaimachines, airfryers en nog veel meer. Ook voor divers verstelwerk kan men bij ons terecht. Het korter maken van broeken scoort hoog.

Dat ons reparatiewerk internationaal bijdraagt aan duurzaamheid is niet altijd bekend. Ons Repair Café is aangesloten bij de internationale wereldwijde organisatie www.repaircafe.org.

Voor gebruik op de basisschool hebben wij een map met lesmateriaal ter beschikking. Deze map met instructie en informatie kan geleend worden. Voor informatie kan gemaild worden naar assen.repaircafe@gmail.com

Rondje Noord

**Fietsen vanuit de Hondsrug en het Hunehuis,
maandag 21 september – zaterdag 26 september 2026.**

U gaat drie dagen fietsen door Drenthe, op uw gewone fiets of e-bike. Uw bagage wordt vervoerd en u verblijft helemaal verzorgd in twee Nivonhuizen. Op de fietsdagen legt u per dag tussen de 50 en 75 kilometer af. U komt aan bij Nivonhuis de Hondsrug op maandag. Daarvandaan maakt op dinsdag een fietstocht in de omgeving van Noordlaren.

De dag erna fietsen we naar het Hunehuis, waar u twee dagen verblijft. Deze tocht is 73 km. De donderdag is een rustdag, waarop u zelf wat kunt fietsen of wandelen. Op vrijdag fietsen we (via een andere route, ook 73 km) terug naar de Hondsrug waarvandaan u op zaterdag vertrekt. Tijdens de fietstochten bezoekt u musea en maakt u verschillende excursies. Bij deze activiteit zijn alle maaltijden, het bagagevervoer en de entreegelden inbegrepen. Om mee te doen moet u tenminste 15 km/u kunnen fietsen.

Meer weten? Aad de Vries kan u er meer over vertellen: aaddevries@ziggo.nl

Prijs: leden € 433, niet-leden € 496. Het maximumaantal deelnemers is 14.

Aanmelden bij: hunehuis@nivon.nl of 088-0990981

zie ook: <https://hunehuis.nivon.nl>

Adressen en bereikbaarheid Nivon afdeling Groningen-Assen:

Bestuur:

Voorzitter	Tineke Nienhuis	vz.groningenassen@nivon.nl
Secretaris (tot 1/5/2026)	Wiebo Brouwer	secr.groningenassen@nivon.nl
Secretaris (na 1/5/2026)	Winy Verdegaal	secr.groningenassen@nivon.nl
Penningmeester	Japke Kooistra	pm.groningenassen@nivon.nl

Ondersteuning en activiteiten

Ledenadmin.	Greetje Ringrose	leden.groningenassen@nivon.nl
Aan Tafel! (seizoensmaaltijden)		grasaantafel@nivon.nl
Avondleesgroep	Geert Emmens	avondleesgroep.gras@nivon.nl
Middagleesgroep	Thea Uiterwijk	middagleesgroep.gras@nivon.nl
Redactie	Nelleke Drukker	n.drukker@hotmail.com
Vormgeving	Niels Kristensen	hjszeil@gmail.com
Wandelgroepen	Japke Kooistra	japke@home.nl
Website	Chris Bax	webmaster.groningenassen@nivon.nl
Werkgroep	Eerlijk & Groen	eerlijkgroennivongras@gmail.com
Werkgroep	Vorming en opleiding	nivon.klimaat@gmail.com

Kopijsluiting Nivon-GrAs van augustus 2026: 6 juli 2026

Onze activiteiten staan ook op: <https://groningenassen.nivon.nl>